

Sygn. akt II Ka 295/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Rudnik

Protokolant: asystent sędziego Paulina Parada – Mordalska

przy udziale Prokuratora Okręgowego w Sieradzu Marzenny Monwid – Olechnowicz

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2018r.

sprawy **A. B.**

oskarżonego o czyn z art. 209 § 1a kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 09 sierpnia 2018r. wydanego w sprawie II K 399/17

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. D. (1) kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu A. B. z urzędu w postępowaniu odwoławczym,
3. zwalnia oskarżonego z obowiązku poniesienia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym obciążając nimi Skarb Państwa.

sygn. akt II Ka 295/18

UZASADNIENIE

A. B. został oskarżony o przestępstwo wyczerpujące dyspozycję art. 209 § 1a kk polegające na tym, że w okresie od października 2012 roku do czerwca 2017 roku w Z. woj. (...) uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy, a określonego co do wysokości ugodą sygn. akt III RC 253/11 z dnia 05 grudnia 2011r. zawartą przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli obowiązku alimentacyjnego poprzez łożenie na utrzymanie córki O. B., przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.

Wyrokiem z dnia 09 sierpnia 2018 roku wydanym w sprawie II K 399/17 Sąd Rejonowy w Sieradzu uznał A. B. w ramach zarzucanego mu czynu za winnego tego, że w okresie od października 2012 roku do czerwca 2017 roku w Z. woj. (...), uporczywie uchylał się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej O. B., określonego co do wysokości ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli w dniu 17 listopada 2011 roku w sprawie III RC 253/11 poprzez nielożenie na utrzymanie córki, przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 209 § 1a kk i za ten czyn na podstawie art. 209 § 1a kk w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 kk w zw. z art. 35 § 1 kk wymierzył mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społecznie w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, a ponadto na podstawie art. 34 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 kk

zobowiązał oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie córki O. B., jak również zwolnił oskarżonego z kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w całości, a zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

a) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, iż okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają twierdzenie, że oskarżony A. B. wypełnił znamię „uporczywości uchylania się” przypisanego mu przestępstwa z art. 209 § 1 a kk, podczas gdy właściwa, zgodna z przepisem art. 7 kpk, ocena materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania prowadzi do wniosku, że oskarżony nie miał obiektywnej możliwości wywiązania się z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniej córki O. B., nie dopełniając go bez złej woli,

b) obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia w szczególności art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk polegającą na dowolnej w miejsce swobodnej ocenie materiału dowodowego, co w konsekwencji doprowadziło sąd orzekający do przyjęcia sprawstwa i winy oskarżonego w zakresie przypisanego mu przestępstwa.

W konkluzji apelacji obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie odmiennie co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie oskarżonego A. B. od popełnienia przypisanego mu przestępstwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie. Podniesione w tym środku odwoławczym argumenty winny być ujmowane w kategoriach pozbawionej podstaw polemiki z prawidłowymi ustaleniami organu wydającego zaskarżony wyrok, który to sąd w sposób zgodny z obowiązującymi regułami procedury karnej zgromadził i ocenił zebrany materiał dowodowy ujmując te dowody w określone materialnym prawem karnym ramy.

Wnioski ocenne – wbrew twierdzeniom autora apelacji – wyprowadzone zostały przez ten sąd z całokształtu okoliczności ujawnionych w trakcie przewodu sądowego (zgodnie z art. 410 k.p.k.), stosownie do dyrektyw prawdy (art. 2§ 2 k.p.k.) i bezstronności (art. 4 k.p.k.), w myśl zasady in dubio pro reo (art. 5 § 2 k.p.k.) a przez to nie wykraczają one poza granicę ocen zakreślonych dyspozycją art. 7 k.p.k. Nie znajduje zatem poparcia zarzut naruszenia przepisów postępowania. Środek odwoławczy wniesiony przez skarżącego sprowadza się w istocie do odmiennej oceny zgromadzonych w niniejszym postępowaniu dowodów. Oczywiście oskarżony czy reprezentujący go obrońca może dokonywać innej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, nie jest jednak zadaniem Sądu podzielać ją bezkrytycznie. Organ meriti miał w polu widzenia wszystkie ujawnione dowody, których ocena w pełni chroniona jest zasadą, o jakiej mowa w przepisie art. 7 k.p.k., co pozwoliło na dokonanie niesprzecznych z logiką i doświadczeniem życiowym ustaleń faktycznych, a w konsekwencji uznanie oskarżonego za winnego zarzucanego występku. Wybór wiarygodnych źródeł dowodowych jest domeną organu ferującego zaskarżony wyrok. Musi być on jednak w sposób logiczny i wyczerpujący - z uwzględnieniem wiedzy i doświadczenia życiowego - argumentowany, co czynione jest w uzasadnieniu wyroku. Inaczej mówiąc, w myśl zasady swobodnej oceny dowodów (określonej w art. 7 k.p.k.), sąd wyrokujący spośród sprzecznych ze sobą elementów materiału dowodowego, ma prawo jednym dać wiarę, a innym wiarygodności odmówić. Z powinności tej Sąd Rejonowy w Sieradzu w pełni się wywiązał. Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu meriti, że ujawnione i poddane wszechstronnej analizie dowody, dostarczyły podstaw do przypisania oskarżonemu przestępstwa polegającego na uporczywym uchylaniu się od obowiązku alimentacyjnego.

W niniejszej sprawie dokonano zwłaszcza właściwej analizy wyjaśnień oskarżonego. To właśnie z nich wynika, że A. B. podejmował w zarzucanym okresie - pomimo tego, że miał mieć problemy zdrowotne - prace dorywcze uzyskując za nie wynagrodzenie, a przy tym tak naprawdę przez cały czas pozostawał na utrzymaniu swojej matki. Poza tym oskarżony sam przyznał, że będąc zarejestrowanym w Urzędzie Pracy w N. jako bezrobotny nie robił żadnych dodatkowych kursów do roku 2017, wskazując zarazem – co należy uznać za bardzo znamienne - iż sądził, że osoba z urzędu pracy sama zaproponuje mu jakieś szkolenie czy udział w kursie. Przyznał też, że nie utrzymuje żadnego kontaktu z

córką, a szczególną uwagę trzeba zwrócić także na jego stwierdzenie – niezwykle symptomatyczne - że z wniosku o podwyższenie alimentów wynika, że jego córce i jej matce dobrze się wiedzie, że nie dzieje im się krzywda. A zatem już choćby w oparciu o same wyjaśnienia A. B. Sąd I instancji zasadnie ustalił, że oskarżony w całym okresie popełnienia przestępstwa nie podjął wystarczających działań, aby płacić alimenty na rzecz córki, że tak naprawdę miał negatywny stosunek do ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego i w sposób uporczywy, przez okres wielu lat uchylał się od niego. Jego wyjaśnienia co do braku motywacji do podjęcia pracy i łożenia alimentów znajdują przy tym potwierdzenie w zeznaniach M. S. oraz informacji z Powiatowego Urzędu Pracy w N..

Reasumując w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zakwestionowania poczynionych przez organ meriti ustaleń faktycznych, opartych na uznane za wiarygodne dowodach, które zostały ocenione w sposób odpowiadający wymogom określonym w art. 7 kpk, a więc w sposób wszechstronny i swobodny z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Dokonane na podstawie zebranych dowodów ustalenia faktyczne nie pozostawiały wątpliwości, że A. B. dopuścił się czynu wyczerpującego dyspozycję art. 209 § 1a k.k., w tym że wypełnił zamię uporczywego uchylania się od ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Niewątpliwie zamię w postaci uchylania się wiąże się z pewnym negatywnym stosunkiem do orzeczonego obowiązku, a w świetle powyższych rozważań właśnie taki negatywny stosunek wykazywał w zarzucanym okresie A. B..

Ponieważ apelację co do winy uznaje się również za apelację co do kary zaszła konieczność merytorycznego odniesienia się do kwestii wymierzonej oskarżonemu kary. Z rażąco niewspółmiernością kary – a tylko w wypadku tego rodzaju niewspółmierności byłyby podstawy do wzruszenia zaskarżonego wyroku – mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że wystąpiła wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary. Nie chodzi tu przy tym o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary ale o różnicę tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać byłoby można – również w potocznym tego słowa znaczeniu – „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować (zob. OSNPG 1974 / 3-4 / 51; OSNPK 1995/6/18). Sytuacja taka, zdaniem Sądu Odwoławczego, w niniejszej sprawie jednak nie zachodzi. Zdaniem Sądu Okręgowego zawarta w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego jest prawidłowa i zasługuje na aprobatę, gdyż w odpowiedni sposób uwzględniła ona elementy, o których mowa w treści art. 53 kk. Wymierzona oskarżonemu kara nie może zostać uznana za rażąco niewspółmierną. Podkreślić należy, iż przyjęto, że cele kary zostaną spełnione przy orzeczeniu kary ograniczenia wolności, a więc kary łagodniejszego rodzaju niż kara pobawienia wolności, i to w stosunkowo niskim wymiarze 8 miesięcy, polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w miesiącu. Także obowiązek systematycznego łożenia na utrzymanie córki nie budzi zastrzeżeń sądu odwoławczego, jest przy tym ściśle związany z popełnionym przez oskarżonego występkiem. Orzeczonej karze stanowi represję stwarzającą realne możliwości na osiągnięcie korzystnych efektów poprawczych w stosunku do oskarżonego. Dodatkowo kara ta winna zadośćuczynić także wymogom prewencji generalnej, wpływając korzystnie na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa

W związku z powyższym Sąd Okręgowy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, na podstawie art. 437 § 1 kpk, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok jako w pełni słuszny i trafny.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art. 634 kpk Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. D. (2) kwotę 420 złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w wysokości 96,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk, Sąd zwolnił A. B. od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego i obciążył nimi Skarb Państwa, uznając iż uiszczenie tychże kosztów przez wymienionego byłoby dla niego zbyt uciążliwe.

SSO Marcin Rudnik